

V. DUSZPASTERSTWO LITURGICZNE

Bp Stefan Cichy

Odpowiedzi na niektóre pytania zadane Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów pocztą elektroniczną

1. Jaki jest strój chórowy biskupa, prałatów i kanoników?

Odpowiedź na to pytanie znajduje się w Ceremoniale biskupim. Czytamy tam: „**Strój chórowy biskupa** tak na terenie jego diecezji jak i poza diecezją, składa się z: fioletowej sutanny; jedwabnego fioletowego pasa z jedwabnymi frędzlami zdobiacymi oba zakończenia (ale nie z pomponami); rokiety z lnianego lub innego płótna; fioletowego mucetu (bez kaptura); krzyża noszonego na piersiach, zawieszonego na zielonym sznurze, przetykanym złotem; fioletowej piuski; fioletowego biretu z pomponem.

Kiedy nosi się fioletową sutannę, używa się także fioletowych skarpet. Noszenie zaś fioletowych skarpet wraz z sutanną czarną obszytą sznurkiem pozostaje zupełnie do uznania” (nr 63).

Podobne przepisy na temat stroju chórowego podano w dodatku Ceremoniału biskupiego.

„Prezbiterzy, którzy uczestniczą w czynności liturgicznej, ale nie koncelebrują, są ubrani w strój chórowy, jeśli są prałatami lub kanonikami; w innym przypadku nakładają komżę na sutannę” (nr 66).

Co do stroju chórowego prałatów Ceremoniał biskupi w dodatku postanawia:

1201*(1206). Prałaci zrównani w prawie z biskupami diecezjalnymi, chociaż nie mają święceń biskupich, mogą nosić takie same szaty jak biskupi.

1202*(1207). Prałaci przełożeni Urzędów Kurii Rzymskiej, nie posiadający godności biskupiej, audytorzy Świętej Roty Rzymskiej, generalny Promotor sprawiedliwości i Obrońca węzła w Najwyższym Trybunale Sygnatury Apostolskiej, Protonotariusze Apostolscy „de numere” oraz duchowni Kamery Apostolskiej:

a) jako strój chórowy noszą sutannę koloru fioletowego, fioletowy pas przyozdobiony jedwabnymi frędzlami, rokiety, fioletowy mantolet oraz czarny bilet z czerwonym pomponem;

b) w okolicznościach uroczystych poza liturgią noszą czarną sutannę bez pelerynki, obszytą czerwonym sznurkiem wraz z innymi ozdobami tego koloru; fioletowy pas, szeroki płaszcz fioletowy (który jednak nie obowiązuje); czarne skarpety i obuwie zwyczajne, bez ozdobnych klamer.

1203*(1208). Protonotariusze Apostolscy „supra numerum” oraz prałaci honorowi Jego Świątobliwości:

a) jako strój chórowy noszą sutannę koloru fioletowego, fioletowy pas przyozdobiony frędzlami, komżę nie drapowaną (superpelliceum non crispatum) oraz czarny bilet z czarnym pomponem;

b) w okolicznościach uroczystych poza celebracjami liturgicznymi noszą: czarną sutannę bez pelerynki, z obszyciem i innymi ozdobami czerwonego koloru oraz fiole-

towy pas, jak wyżej. Fioletowy płaszcz, chociaż nie jest nakazany, zachowują Prototariusz Apostolscy „supra numerum”, nie zaś prałaci honorowi.

1204*(1209). Kapelani Jego Świątobliwości zarówno jako strój chórowy jak też w okolicznościach uroczystych poza celebracjami liturgicznymi, noszą czarną sutannę obszytą fioletowym sznurkiem i z innymi ozdobami, oraz jedwabny pas koloru fioletowego. Do ich stroju chórowego należy również komża nałożona na sutannę.

Na temat stroju kanoników Ceremoniał biskupi wypowiada się następująco:

1205*(1210). Kanonicy nie będący biskupami, na czas celebracji liturgicznych jako strój chórowy nakładają przysługującą im sutannę, na nią zaś tylko komżę i czarny lub popielaty mucet, obszyty fioletowym sznurkiem; beneficjaci (beneficjarii) zaś ubierają tylko komżę oraz czarny lub popielaty mucet.

Poza celebracjami liturgicznymi przywdziewają szaty, jakie im przysługują stosownie do ich stanu.

2. Czy na tabernakulum musi być konopeum?

Wprowadzenie do księgi *Komunia święta i kult eucharystyczny poza Mszą świętą* w nr. 11 stwierdza: „Obecność Najświętszej Eucharystii w tabernakulum należy zaznaczyć przez konopeum lub w inny odpowiedni sposób określony przez kompetentną władzę”. W kolejnym punkcie tego wprowadzenia czytamy: „Konferencja Episkopatu Polski postanawia: a) Na tabernakulum, w którym się przechowuje Najświętszy Sakrament, należy umieścić symbole eucharystyczne; **nie jest konieczne konopeum**”.

3. Czy psalm responsoryjny może wykonywać schola?

Wyraźne postanowienia w sprawie wykonywania psalmu responsoryjnego są we Wskazaniach Episkopatu Polski po ogłoszeniu nowego OWMR z 9 marca 2005 r. opublikowane w „Anamnesis” nr 42.

W p. 14 wspomnianych wskazań czytamy: „Psalm responsoryjny, który następuje po pierwszym czytaniu, powinien być śpiewany cały lub przynajmniej jego refren. Psalterzysta, czyli kantor psalmu, stojąc na ambonie, wykonuje wersety psalmu, podczas gdy całe zgromadzenie siedzi i słucha oraz uczestniczy w śpiewie refrenu. **Psalm może wykonywać mężczyzna lub kobieta. Jest to proklamacja słowa Bożego – co czyni jedna osoba – więc nie należy tego śpiewu powierzać scholi ani chórowi.** «Czytań ani psalmu responsoryjnego, w których zawiera się słowo Boże, nie wolno zastępować innymi tekstami, nie biblijnymi» (OWMR 57)”.

4. Czy nadzwyczajny świecki szafarz Komunii św. może puryfikować kielich?

P. 279 *Ogólnego wprowadzenia do Mszału rzymskiego* postanawia: „**Naczynia liturgiczne puryfikuje kapłan, diakon albo ustanowiony akolita** po Komunii lub po Mszy świętej, w miarę możliwości, na kredensie. Kielich puryfikuje się wodą albo wodą i winem; spożywa ją ten, kto dokonuje puryfikacji. Patenę wyciera się zwykle puryfikaterzem”. Punkt ten nie wylicza nadzwyczajnego szafarza Komunii św. Na stronie www.nccbuscc.org/liturgy/cleansingofvessels.pdf jest odpowiedź kard. Arinze skierowana do biskupów Stanów Zjednoczonych w tej sprawie.